

TÁJÉKOZTATÓ A SZOCIÁLIS TEMETÉSRŐL

Mi a szociális temetés?

A szociális temetés az eltemetettő vagy az általa felkért személy személyes közreműködésével, az állam által biztosított kellékekkel ingyenes temetési helyre történő koporsós vagy hamvasztásos temetés, amely az eltemetettő számára ingyenes. Az eltemetettőt temetési költségek nem terhelik, és azok hagyatéki teherként sem érvényesíthetők. [Tv. 3. § j) pont, Tv. 24/A. § (5) bek.]

A szociális temetésnek nem feltétele a szociális rászorultság.

Mit jelent a személyes közreműködés vállalásának és biztosításának kötelezettsége?

Az eltemetettő vagy az általa felkért személy a szociális temetés igénylése során nyilatkozatban vállalja, hogy maga látja el a következő temetkezési szolgáltatásokat:

- a) az elhunyt temetésre való előkészítése (mosdatása, felöltöztetése),
- b) sír vagy urnasír kiásása és visszahantolása,
- c) koporsó, urna gépjármű nélküli szállítása a temetőn belül, és
- d) a sírba helyezés vagy urnaelhelyezés.

[Tv. 24. § (7) bek.]

Az alábbi két esetben mentesül az eltemetettő illetve az általa felkért személy az elhunyt temetésre való előkészítésének kötelezettsége alól:

- Egészségügyi intézményben elhunytánál és boncolás esetén nincs lehetőség a személyes öltöztetésre. Egészségügyi és boncolást végző intézmény a boncolást követően a szociális temetés igénylésének igazolása alapján a holttestet a kegyeleti szempontok figyelembevételével helyreállítva és felöltöztetve adja át.
- A halottvizsgálati bizonyítványt kiállító orvos a holttesttel való közvetlen érintkezést a szociális temetésben személyes közreműködést ellátók számára közegészségügyi, járványügyi vagy kegyeleti okokból megtilthatja.

[Tv. 24/B. § (1)-(2) bek.]

Ha a szociális temetés iránti igény bejelentését követően olyan igazolható körülmény merül fel, ami a személyes közreműködést vállalót megakadályozza a személyes közreműködés ellátásában, az eltemetettő más személyt kérhet fel. [Tv. 24/A. § (10) bek.]

Mi történik, ha az eltemettető szociális temetést igényelt, de időközben úgy alakul, hogy nem tud gondoskodni a személyes közreműködés biztosításáról?

Tájékoztatja erről az önkormányzatot, amely közkölségen történő temetés keretében gondoskodik az elhunyt eltemetéséről. Ilyen esetben a költségek hagyatéki teherként érvényesíthetők. [Tv. 24/A. § (11) bek.]

Milyen esetben nem kérhető a szociális temetés?

Szociális temetésre nem kerülhet sor, ha a temetést szerződésben vállalták. [Tv. 24/A. § (6) bek.]

Ki és hol igényelheti a szociális temetést?

Az eltemetésre kötelezett igényelheti az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti önkormányzatnál. [Tv. 24/A. § (2) bek.]

Hogyan kell kérelmezni a szociális temetést?

Írásbeli kérelem formájában. [R. 17/B. § (1) bek.]

Meddig kérelmezhető a szociális temetés?

Az elhunyt lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat a haláleset tényéről és az elhunyt ismert adatairól történt értesítést követően **egy munkanapon belül** tájékoztatja az eltemetésre kötelezettet a szociális temetés lehetőségéről. [R. 17/B. § (2) bek.]

Az eltemetésre kötelezett az önkormányzat tájékoztatását követő 3 napon belül nyilatkozhat arról, hogy igényli-e a szociális temetést. [R. 17/B. § (2) bek.]

Mit biztosít az állam és az önkormányzat a szociális temetéshez?

Az állam biztosítja

- az elhunyt hűtését,
- a szállítást,
- a hamvasztást,
- a sírhelyet,
- a koporsót vagy urnát,
- a sírjelet.

[Tv. 24/A. § (3) bek.]

A szociális temetéshez szükséges koporsó, urna, sírjel előállításáról és a temetés helyszínére történő szállításáról az állam a büntetés-végrehajtási szervezet útján gondoskodik. A büntetés-végrehajtási szervezet a megrendelést követő 3 munkanapon belül gondoskodik a szociális temetéshez szükséges kellékek szociális temetés helyszínére történő szállításáról. [R. 17/A. § (6) bek., 17/C. § (4) bek.]

A szociális temetési helyek mentesülnek az első sírhelymegváltási díj alól. [R. 17/A. § (4) bek.]

A szociális temetéshez kapcsolódó, temetőn kívüli halott szállításokat az Országos Egészség-biztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) a szállítási feladatokat végző szolgáltató részére megtéríti. [R. 17/D. § (1) bek.]

A holttest hamvasztásának, a holttest köztemetőben történő tárolásának és hűtésének költségét az önkormányzat viseli. [Tv. 24/C. § (1)-(2) bek.]

Az elhunyt utolsó ismert lakóhelye szerinti illetékes települési önkormányzat a szociális temetés igénylését követő 1 munkanapon belül

- a) felhívja a temető üzemeltetőjét, hogy a köztemetőben jelöljön ki temetési helyet,
- b) hamvasztásos temetés igénylése esetén a legközelebbi hamvasztó üzemenél megrendeli a hamvasztást,
- c) megrendeli a holttest, hamvak szállítását,
- d) tájékoztatást nyújt a büntetés-végrehajtási szervezet részére a szociális temetés helyéről, valamint megrendeli a szükséges kellékek előállítását és helyszínre szállítását.

[R. 17/C. § (2) bek.]

Használható-e más temetési kellék, mint amit az állam biztosít?

Nem. [Tv. 24/B. § (3) bek.]

Ki dönti el, hogy koporsós vagy hamvasztásos temetésre kerül sor?

A szociális temetés az eltemetető választása szerint koporsós vagy hamvasztásos temetés lehet. [R. 17/C. § (1) bek.]

Melyek a szociális temetési hely kialakításának szabályai?

A koporsós temetések számára külön szociális parcella, urnás temetések számára külön szociális temetkezési hely szolgál a temetőn belül. Szociális parcellában, szociális temetkezési helyen kizárólag szociális temetés végezhető. [Tv. 24/A. § (4) bek., R. 17/A. § (1) bek.]

Földbetemetés esetén a szociális temetési helyekre vonatkozóan az önkormányzat rendelete egységes hantméretet vagy hant nélküli parcellát határoz meg. A szociális parcellákban a sír megjelölésére csak az állam által biztosított sírjel használható. [R. 17/A. §]

Szociális temetési helyre az első betemetéstől számított 25 éven belül kizárólag szociális temetés keretében urna elhelyezése történhet. [Tv. 24/B. § (5) bek.]

Milyen feladata van a temetőüzemeltetőnek?

- Ellenőrzi a szociális temetési helyek elhelyezésére, méretezésére vonatkozó előírások betartását. [Tv. 16. § n) pont]
- Biztosítja a sírhely kiásásához, a koporsó leengedéséhez és a betemetéshez szükséges eszközöket. [Tv. 16. § m) pont]
- Gondoskodik arról, hogy a szociális temetés lebonyolításában résztvevők megismerhessék a temetéssel összefüggő munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi szabályokat. [Tv. 16/A. § (1) bek.]
- A személyes közreműködést végzők temetőben végzett tevékenységét ellenőrzi. [Tv. 16/A. § (2) bek.]
- A jogszabályban foglaltak be nem tartása esetén a köztemető üzemeltetője felhívja a személyes közreműködést végzőt a munkavédelmi, közegészségügyi, járványügyi előírás-

sok betartására. Ezek nem teljesítése esetén a köztemető üzemeltetője megteszi a szükséges intézkedéseket a feladat elvégzése érdekében, melynek költségei a személyes közreműködést vállalót terhelik. [Tv. 16/A. § (2) bek.]

- Gondoskodik a szociális temetési kellékek átvételéről, tárolásáról. [R. 17/C. § (5) bek.]

Mi történik, ha az eltemettető a szociális temetésre vonatkozó jogszabályi előírásoktól eltér?

Ha az eltemettető a szociális temetésre vonatkozó jogszabályi előírásoktól eltér, köteles a temetéshez kapcsolódó előkészítés, öltöztetés, szállítás, hűtés, esetleges hamvasztás költségét, a sírhely megváltási díját, a felhasznált koporsó vagy urna és sírjel árát a költségviselő szervezet részére megtéríteni. [Tv. 24/A. § (5) bek.]

További speciális szabályok:

- Szociális temetés esetén az elhunyt ravatalozása, búcsúztatása a sírnál is történhet. [Tv. 24/B. § (4) bek.]
- A szociális temetést az igény bejelentését követő 7 napon belül le kell bonyolítani. [Tv. 24/B. § (3) bek.]

Az eltemettető és a szociális temetésben közreműködők részéről kötelező nyilatkozatok:

- 1.) Az eltemettető vagy az általa felkért személy nyilatkozata arról, hogy vállalja, maga látja el a következő temetkezési szolgáltatásokat:
 - a) az elhunyt temetésre való előkészítése (mosdatása, felöltöztetése),
 - b) sír vagy urnasír kiásása és visszahantolása,
 - c) koporsó, urna gépjármű nélküli szállítása a temetőn belül, és
 - d) a sírba helyezés vagy urnaelhelyezés.
 [Tv. 24/A. § (7) bek.]

- 2.) Az eltemettető és a szociális temetésben közreműködők **nyilatkozata arról**, hogy
 - a) a Tv. 24/A. § (7) bekezdésében meghatározott tevékenységek elvégzése kapcsán az eltemettető nem ajánl fel, a személyes közreműködők pedig nem fogadnak el semmilyen ellenszolgáltatást;
 - b) a szociális parcellával rendelkező temető üzemeltetője a munkavégzés szabályairól őket tájékoztatta, a munkavégzés során esetlegesen előforduló baleset miatt kártérítési követeléssel sem a temető tulajdonosa, sem a temető üzemeltetője, sem pedig az eltemettető felé nem élhetnek.
 [T. 24/A. § (8) bek.]

Ezeket a nyilatkozatokat legkésőbb a munkavégzés megkezdése előtt a temető üzemeltetője részér az eltemettető köteles átadni, ennek hiányában a munkavégzés megkezdését a temető üzemeltetőjének meg kell akadályoznia. [Tv. 24/A. § (9) bek.]